

Warszawa, dnia 26 października 2023 r.

Poz. 1142

**OBWIESZCZENIE
MINISTRA SPORTU I TURYSTYKI¹⁾**

z dnia 6 października 2023 r.

**w sprawie włączenia kwalifikacji rynkowej „Projektowanie, znakowanie i odnawianie szlaków turystycznych”
do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji**

Na podstawie art. 25 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 226 oraz z 2023 r. poz. 2005) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia informacje o włączeniu kwalifikacji rynkowej „Projektowanie, znakowanie i odnawianie szlaków turystycznych” do Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji.

Minister Sportu i Turystyki: *K. Bortniczuk*

---

¹⁾ Minister Sportu i Turystyki kieruje działem administracji rządowej – turystyka, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 października 2021 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sportu i Turystyki (Dz. U. poz. 1946).

Załącznik do obwieszczenia Ministra Sportu i Turystyki
z dnia 6 października 2023 r. (M.P. poz. 1142)

**INFORMACJE O WŁĄCZENIU KWALIFIKACJI RYNKOWEJ „PROJEKTOWANIE, ZNAKOWANIE I ODNAWIANIE SZLAKÓW TURYSTYCZNYCH”
DO ZINTEGROWANEGO SYSTEMU KWALIFIKACJI**

1. Nazwa kwalifikacji rynkowej

Projektowanie, znakowanie i odnawianie szlaków turystycznych

2. Nazwa dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej

Certyfikat

3. Okres ważności dokumentu potwierdzającego nadanie kwalifikacji rynkowej i warunki przedłużenia jego ważności

Certyfikat ważny jest 5 lat. W celu jego przedłużenia należy przesłać do instytucji certyfikującej dokumenty potwierdzające udział w odebranych pracach znakarskich (co najmniej dwóch) w ciągu ostatnich 5 lat.

4. Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji przypisany do kwalifikacji rynkowej oraz odniesienie do poziomu Sektorowej Ramy Kwalifikacji

4 poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji (PRK), 4 poziom Sektorowej Ramy Kwalifikacji w sektorze turystyka

5. Efekty uczenia się wymagane dla kwalifikacji rynkowej

Osoba posiadająca kwalifikację jest gotowa do samodzielnego zaplanowania, zorganizowania i przeprowadzenia prac znakarskich. Posługuje się wiedzą pozwalającą na zaprojektowanie szlaku zgodnie z wymogami prawa, ze szczególnym uwzględnieniem prawa o ruchu drogowym, przepisów o ochronie przyrody, prawa wodnego i prawa własności. Potrafi zaprojektować różne typy szlaków (np. pieszy, konny, rowerowy, narciarski, kajakowy). Zna systemy znakowania szlaków, techniki umieszczania różnego rodzaju znaków w sposób umożliwiający turystom bezpieczne korzystanie oraz w sposób jak najmniej ingerujący w przyrodę. Przygotowuje warsztat pracy, w tym dobiera materiały i narzędzia. Potrafi przeprowadzić prace znakarskie w terenie polegające na budowie nowego szlaku lub odnowieniu starego. W porozumieniu z gestorami szlaków likwiduje je lub zmienia ich przebieg.

Zestaw 1. Posługiwanie się wiedzą o znakowaniu szlaków

Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Charakteryzuje rolę i funkcje szlaków	<ul style="list-style-type: none"> – opisuje cele znakowania szlaków, – omawia rolę szlaków w organizacji ruchu turystycznego,

	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje rodzaje szlaków i ich specyfikę, - charakteryzuje system szlaków o znaczeniu międzynarodowym, ogólnopolskim, regionalnym i lokalnym. - omawia obowiązki administratora szlaków turystycznych, - omawia obowiązki zespołu znakarskiego, - omawia przepisy prawa w części mającej wpływ na wytyczenie szlaku, w tym prawo własności, prawo o ruchu drogowym, prawo wodne, ustawę o lasach, ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz przepisy o ochronie przyrody, - omawia Instrukcję Znakowania Szlaków Turystycznych Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (PTTK), - omawia podmioty zainteresowane powstawaniem i przebiegiem szlaku, - omawia kroki prawne, jakie należy wykonać, aby wytyczyć szlak, - omawia konsekwencje prawne niszczenia lub usuwania oznakowania szlaków.
Charakteryzuje zasady projektowania szlaków	<ul style="list-style-type: none"> - omawia uwarunkowania, które należy wziąć pod uwagę przy projektowaniu szlaków, w tym ukształtowanie terenu, komunikację z innymi szlakami, nawierzchnię, komunikację publiczną i infrastrukturę, - omawia rodzaje zgód oraz podmioty, od których musi je uzyskać, aby zaprojektować, odnowić lub zlikwidować szlak, - omawia sposoby dostosowania szlaku pieszego dla innych użytkowników (np. narciarzy, rowerzystów), - omawia zasady przebiegu szlaków.
Omawia zasady oznakowania szlaków	<ul style="list-style-type: none"> - omawia znaki informacyjne, ostrzegawcze i zakazu stosowane na szlakach: pieszych, rowerowych, kajakowych, konnych, narciarskich, - omawia znaki przebiegu szlaków: pieszych, rowerowych, kajakowych, konnych, narciarskich, - omawia znaki stosowane na ścieżkach dojściowych, spacerowych, dydaktycznych i edukacyjnych, - omawia zasady umieszczania znaków na szlakach: pieszych, rowerowych, kajakowych, konnych, narciarskich.
Omawia techniki znakowania	<ul style="list-style-type: none"> - omawia materiały stosowane w czasie znakowania szlaków, - omawia sposoby mocowania znaków, - omawia miejsca umieszczenia znaków.
Omawia dokumentację szlaków	<ul style="list-style-type: none"> - omawia składniki dokumentacji projektowej, - wymienia bazy danych polskich szlaków turystycznych, - omawia składniki dokumentacji powykonawczej, która jest podstawą wprowadzenia szlaku do bazy danych.
Omawia techniki konserwacji i odnawiania szlaków	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia różnice między konserwacją a odnawianiem szlaków, - omawia zasady konserwacji szlaków, - omawia zasady odnawiania szlaków.
Omawia techniki likwidacji i zmiany przebiegu szlaku	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia i omawia dokumenty, jakie należy złożyć w celu likwidacji czy zmiany przebiegu trasy, - omawia zasady likwidacji wprowadzonego oznakowania.

Zestaw 2. Projektowanie i odnawianie szlaków	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Przygotowuje wstępne założenia szlaku	<ul style="list-style-type: none"> - określa rodzaj i funkcję szlaku, - określa grupę użytkowników szlaku, - określa obiekty krajoznawcze do pokazania na szlaku, - wyjaśnia proces zatwierdzania projektu przez zleceniodawcę.
Projektuje, odnawia, likwiduje lub zmienia przebieg trasy szlaku	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje wstępny projekt na mapie, - przygotowuje projekt organizacji ruchu na szlaku (np. szlaku rowerowym, konnym), - samodzielnie weryfikuje projekt w terenie i omawia wyniki tej weryfikacji, - omawia konsekwencje prawne niszczenia lub usuwania oznakowania szlaków turystycznych oraz braku stosownych uzgodnień przed wykonaniem prac znakarskich z zarządcą gruntu / właścicielem terenu, - omawia sposoby analizy własności terenu, przez który przebiega projektowany lub odnawiany szlak, - przygotowuje wniosek o zgodę na realizację prac znakarskich do zarządcy gruntu / właściciela terenu (np. drogi publicznej, drogi wodnej, lasy), - omawia różnice pomiędzy zakresem uzgodnień z zarządcą gruntu/właścicielem terenu (np. drogi publicznej, drogi wodnej, lasy).
Planuje prace znakarskie	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje harmonogram prac, - przygotowuje mapę ze szlakiem, - przygotowuje kosztorys, - omawia inne elementy dokumentacji szlaku (np. pisma do właścicieli terenu, zgody na znakowanie, organizację ruchu), - omawia zasady tworzenia grupy osób wykonujących znakowanie.
Przygotowuje infrastrukturę szlakową	<ul style="list-style-type: none"> - projektuje zawartość tablic informacyjnych (np. mapy terenu, treść krajoznawcza, dodatkowe informacje), - przygotowuje specyfikację materiałów do znakowania szlaków, w tym: tabliczki, drogowskazy, mocowania, farby.
Zestaw 3. Znakowanie szlaków	
Poszczególne efekty uczenia się	Kryteria weryfikacji ich osiągnięcia
Przygotowuje się do prac znakarskich	<ul style="list-style-type: none"> - dobiera i kompletuje zestaw narzędzi i materiałów, - ustala, czy możliwe jest znakowanie w danym dniu na podstawie prognozowanych warunków atmosferycznych, - informuje zarządcę gruntu / właściciela terenu o terminie planowanych prac znakarskich.
Znakuje szlak	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje z mapy przebieg szlaku oraz miejsca umieszczenia elementów infrastruktury szlaku, - ustala miejsce umieszczenia znaku i elementu infrastruktury szlaku,

<ul style="list-style-type: none"> - przygotowuje miejsce umieszczenia znaku i elementu infrastruktury szlaku, - usuwa stare oznakowanie czy elementy infrastruktury (jeśli szlak podlega odnowieniu), - umieszcza znak i element infrastruktury szlaku zgodnie z przyjętą techniką, - dokumentuje umiejscowienie znaku i elementu infrastruktury szlaku w terenie i w dokumentacji powykonawczej (np. koordynaty GPS, dokumentacja fotograficzna). 	
---	--

6. Wymagania dotyczące walidacji i podmiotów przeprowadzających walidację

1. Etapy weryfikacji

1.1. Metody

W czasie weryfikacji stosuje się następujące metody:

- test teoretyczny,
- analiza dowodów i deklaracji,
- rozmowa z komisją (wywiad swobodny),
- obserwacja w warunkach rzeczywistych.

1.2. Zasoby kadrowe

Komisja walidacyjna składa się z minimum 3 osób.

Minimum jeden z członków komisji walidacyjnej musi udokumentować posiadanie kwalifikacji pełnej z 6 PRK oraz udokumentować, że przez ostatnie pięć lat aktywnie uczestniczył w pracach znakarskich (w tym m.in. malowaniu lub koordynowaniu, projektowaniu, zleceniu czy odbieraniu) oraz ma doświadczenie w znakowaniu (w tym m.in. malowaniu lub koordynowaniu, projektowaniu, zleceniu czy odbieraniu) szlaków pieszych (minimum 100 km) i/lub rowerowych (minimum 100 km), i/lub kajakowych (minimum 10 km), i/lub konnych (minimum 10 km), i/lub narciarskich (minimum 10 km) potwierdzone w portfolio.

1.3. Sposób organizacji walidacji i warunki materialne do jej przeprowadzenia

Weryfikacja składa się z trzech części.

W części pierwszej, za pomocą metody testu teoretycznego, potwierdzane są efekty uczenia się z zestawu 1 „Posługiwanie się wiedzą o znakowaniu szlaków”.

W części drugiej, za pomocą metody analizy dowodów i deklaracji oraz metody rozmowy z komisją (wywiad swobodny), potwierdzane są efekty uczenia się z zestawu 2 „Projektowanie i odnawianie szlaków”. Kandydat losuje jeden z pięciu rodzajów szlaków oraz odcinek drogi wojewódzkiej (ze skrzyżowaniem i rondem) i przygotowuje projekt minimum 10 km wylosowanego szlaku oraz organizację ruchu drogowego dla szlaku rowerowego na wylosowanym odcinku drogi. Opracowane projekty są następnie podstawą rozmowy z komisją walidacyjną.

W części trzeciej, za pomocą metody obserwacji w warunkach rzeczywistych, weryfikacji podlegają efekty uczenia się z zestawu 3 „Znakowanie szlaków”. Każdy z kandydatów powinien oznakować minimum kilometr szlaku. Istnieje możliwość potwierdzenia efektów uczenia się z zestawu 3 za pomocą metody analizy dowodów i deklaracji, tj. przedstawienia portfolio oznakowanych szlaków z ostatnich 5 lat oraz rozmowy z komisją na ich temat.

Instytucja certyfikująca powinna zapewnić:

- konkretny, istniejący szlak turystyczny wymagający odnowienia lub konkretny, zaplanowany szlak wymagający wytyczenia o długości odpowiedniej do liczby kandydatów (minimum 1 km na osobę),
- mapę terenu, na którym będą odbywały się prace znakarskie w ramach walidacji,

- materiały i narzędzia do znakowania szlaku, m.in. tabliczki, farby, szablony, pędzle, siekiery itp.,
- schemat drogi do przygotowania organizacji ruchu.

Instytucja certyfikująca zapewnia kandydatom ubezpieczenie podczas weryfikacji (w warunkach rzeczywistych) efektów uczenia się zawartych w zestawie 3.

2. Identyfikowanie i dokumentowanie

Nie określa się wymagań dla tych etapów.

7. Warunki, jakie musi spełniać osoba przystępująca do walidacji

Wykształcenie średnie lub średnie branżowe

8. Termin dokonywania przeglądu kwalifikacji

Nie rzadziej niż raz na 10 lat